

Sparekommissionen krævedes, at de bevilgede Beløb skulde nedsættes, var det nødvendigt for at faa Eksamen afholdt at skaffe Penge paa anden Maade. Her har vi da Forklaringen paa, at Eksamensgebyrerne den Gang blev sat til 3 Kr. og 5 Kr. Det forekommer mig for Resten ikke at være saa uhyre tyngende, at der ydes 3 Kr. for Eksamen i Mellemkolen og 5 Kr. for Eksamen i Realskolen.

Det ærede Medlem for Færøerne (Samuelson) omtalte en Beslutning, som skal være fattet af Lagtinget vedrørende en Ændring af Undervisningsproget i Skolerne paa Færøerne. Herom kan jeg imidlertid ikke godt udtale mig paa nærværende Tidspunkt; jeg maa afvente Indsendelse af den Ændring, der ønskes, til Ministeriet; først da kan jeg tage under Overvejelse, hvad Ændringen egentlig gaar ud paa. Det vilde være urigtigt af mig, inden jeg ser, hvad der er vedtaget, og Motiverne til denne Vedtagelse, at udtale mig om Sagen.

Det ærede 13de Medlem for Hovedstaden (Elna Munch) rejste Spørgsmaalet, om det var muligt for Kvinder at blive Rektorer ved Gymnasieskolerne. Det ærede Medlem har sikkert rejst Spørgsmaalet ud fra den Bestemmelse, der staar i Lønningssloven for de højere Almenskoler. I Reglerne om Gymnasieskolernes Lærerlønninger hedder det udtrykkeligt: „Kvinder kan for Fremtiden blive Adjunker ved Gymnasieskolen“. Denne Bestemmelse, som vistnok blev indsat den Gang Lovforslaget blev fuldstændig omkalfatret ved nogle Ændringer her i Tinget, er for saa vidt ret meningsløs, som der vistnok ingen Tvivl er om, at efter Almenskoleloven af 1903, hvor der intet siges herom, kunde Kvinder blive Adjunker, ligesom de kunde blive Rektorer. I hvert Fald forekommer det mig, at naar Ministeriet ved sin Praksis har slaaet fast, at dette kan ske, har man derved hævdet, at Forstaaelsen af Almenskoleloven af 1903 maa være, at de kan blive Rektorer. Princippet er jo ogsaa slaaet stærkt fast i Fjor ved den nye Lov om Ordningen af de højere Skolers Forhold i Stor-København, idet Staten i Henhold til denne Lov har overtaget forskellige Skoler, hvor Kvinder sidder som Rektorer. Jeg mener derfor ikke, det er nødvendigt, at der her sker en Lovændring. Dels er det efter Loven af 1903 sikkert lovligt, at Kvinder bliver Rektorer og Adjunker, dels er det gennem Praksis slaaet fast, at Kvinder kan være Rektorer ved Statsskoler, og ingen har gjort Indvending derimod. Vil man endelig

have det slaaet yderligere fast, skulde jeg antage, at det kunde ske samtidig med en Omordning af vort samlede Skolevæsen, som det jo synes, at vi alle sammen er enige om maa komme ret snart gennem en Kommissionsbehandling.

Det ærede 6te Medlem for Ribe Amt (Valdemar Nielsen) omtalte Spørgsmaalet om Kvinders Valgret til Skolekommissionerne. Lovgivningen i saa Henseende er jo ret mærkelig. Kvinder har nu Valgbarhed til Skolekommissionen, naar de sidder i Byraad eller i Sogneraad, og for Landet gælder der endvidere en særlig Bestemmelse, idet Loven af 29. Marts 1904 § 15 bestemmer, at Enker med undervisningspligtige Børn paa Landet kan vælges til Skolekommissionsmedlemmer. Det er jo irrationelt dels, at der skal være andre Lovregler for Kvinder paa Landet end for Kvinder i Byerne, dels at Kvinder nu ikke skulde have Valgret og Valgbarhed til Skolekommissionen, naar de har Valgret og Valgbarhed til den lovgivende Forsamling. Der er derfor under Udarbejdelse i Ministeriet et lille Lovforslag, gaaende ud paa at faa ændret dette abnorme Forhold, et Lovforslag, som jeg haaber at kunne fremsætte for det høje Ting i dette Efteraar.

Det ærede 22de Medlem for Hovedstaden (Friis-Skotte) og det ærede Medlem fra Svendborg (P. Andersen) ønskede Understøttelse til ubemidlede Børn i den højere Skole. De ærede Medlemmer fremhævede, at det ikke var nok, at man efter Ordningen i Stor-København, som forventelig ogsaa vilde komme til at gælde i Provinserne, var gaaet til en Skattecensus af 4 000—5 000 Kr. for fri Undervisning, men at de, der fik denne frie Undervisning, jo ogsaa havde adskillige Udgifter som det kunde være rart at have Midler at hjælpe dem med. Ved Statsskolerne, de saakaldte Katedral-skoler, i Provinserne findes der saakaldte Stipendiefond, d. v. s. Stipendier, som er ydede fra gammel Tid. For visse af dem er deres historiske Oprindelse uklar, og de er derfor samlede sammen i et Fond. De 12—13 Skoler har tilsammen et Stipendiefond paa omtrent 400 000 Kr., og Renterne deraf, som andrager 16 000 Kr. om Aaret, tænker jeg mig, naar jeg fremsætter Lovforslag om Indførelse af en Ordning ved disse Skoler, der svarer til den i København trufne, at bevare, netop for derigennem at kunne yde Stipendier og Understøttelser til saadanne fattige Børn, som har vanskeligt ved, skønt de er begavede og egner sig dertil, at føre Studierne igennem til Trods for, at de har fri Skolegang. Naar man be-